
Plenarinio posėdžio dokumentas

A8-0389/2017

1.12.2017

PRANEŠIMAS

dėl ES makroregioninių strategijų įgyvendinimo
(2017/2040(INI))

Regioninės plėtros komitetas

Pranešėjas: Andrea Cozzolino

TURINYS

	Psl.
AIŠKINAMOJI DALIS. FAKTŲ IR IŠVADŲ SANTRAUKA	3
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	5
APLINKOS, VISUOMENĖS SVEIKATOS IR MAISTO SAUGOS KOMITETO NUOMONĖ	13
INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE	23
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE.....	24

AIŠKINAMOJI DALIS. FAKTŲ IR IŠVADŲ SANTRAUKA

Bendroji informacija

Makroregioninės strategijos pastaraisiais metais tapo svarbios kaip valstybių narių tarpvalstybinio bendradarbiavimo ir bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis platforma. Jos sudaro integruotą sistemą, pagal kurią sprendžiami bendri uždaviniai ir išnaudojamas bendras potencialas. 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu makroregioninės strategijos buvo įtrauktos į Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) programas.

Šiuo metu keturios esamos makroregioninės strategijos (Baltijos jūros, Dunojaus, Adrijos ir Jonijos jūrų ir Alpių) apima 19 valstybių narių ir 8 ne ES šalis. Kai kurios valstybės narės dalyvauja daugiau nei vienoje makroregioninėje strategijoje.

Makroregioninės strategijos parengtos taikant „trijų NE“ principą: jokio naujo ES finansavimo, jokių papildomų ES oficialių institucijų ir jokių naujų ES teisės aktų.

Finansinė parama teikiama įgyvendinant Europos teritorinio bendradarbiavimo (ETB) tarpvalstybinio bendradarbiavimo programas, kurias finansuoja Europos regioninės plėtros fondas (ERPF). Vykdamas keturias tokias programas remiamas makroregioninių strategijų įgyvendinimas (bendras veiklos programos biudžetas nurodytas skliaustuose):

- Baltijos jūros (333 414 456 EUR)
- Dunojaus (262 989 839 EUR)
- Adrijos ir Jonijos jūrų (117 918 198 EUR)
- Alpių erdvės (139 751 456 EUR)

Kitais atvejais, kad prisidėtų prie makroregioninėse strategijose nustatytų tikslų įgyvendinimo, šalys raginamos naudotis skirtingais finansavimo šaltiniais (ESI fondais ir kitomis ES priemonėmis, PNPP, Europos kaimynystės priemone, nacionaliniais, regioniniais ir vietos ištekliais, privačiais šaltiniais ir kt.).

Kaip tvirtina Komisija¹, makroregioninės strategijos yra daugiau nei tik finansavimas, nes jose „kartu dalyvauja įvairių valstybių narių piliečiai ir, vykdamas tarpvalstybinį bendradarbiavimą, jomis gerinamos šių piliečių socialinės ir ekonominės gyvenimo sąlygos“.

Makroregioninės strategijos turi įvairiais valdymo struktūras ir susiduria su įvairiais iššūkiais. Kai kurios problemos įvairiu mastu yra bendros, pvz., tinkamo lygmens politinio įsipareigojimo ir pakankamų išteklių užtikrinimas.

Makroregioninių strategijų įgyvendinimo srityje Komisijai tenka koordinatorės vaidmuo.

2010 m. Komisija, Tarybai paprašius, sudarė aukšto lygio darbo grupę makroregioninių

---

¹ 2015 m. gruodžio 14 d. Komisijos komunikatas „Investavimas į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą. Kuo geriau panaudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas“ (COM(2015) 0639 final)

strategijų klausimais, kuriai tenka misija „padėti jai naudotis savo įgaliojimais ir atlikti savo pareigas, susijusias su makroregioninių strategijų įgyvendinimu“ ir „konsultuoti Komisiją makroregioninių strategijų koordinavimo ir stebėsenos klausimais“¹. Šios darbo grupės nariai yra makroregioninėse strategijose dalyvaujančių valstybių narių ir ne ES šalių atstovai. Regionų komiteto ir Europos investicijų banko atstovai taip pat kviečiami dalyvauti posėdžiuose stebėtojų teisėmis.

Ateitis

Šiuo metu vyksta diskusijos dėl sanglaudos politikos po 2020 m. ir pats laikas aptarti makroregioninių strategijų ateitį šios politikos kontekste.

Reikėtų atsakyti į kelis klausimus dėl makroregioninių strategijų:

- atsakomybė ir politinis įsipareigojimas: kaip užtikrinti, kad visos dalyvaujančios šalys investuotų pakankamus išteklius į makroregionines strategijas?
- orientavimasis į rezultatus: ar esama galimybių užtikrinti, kad makroregioninių strategijų rezultatai būtų lengviau išmatuojami?
- apimtis: ar yra priežasčių išplėsti makroregioninių strategijų sąvoką?

Taryba, pripažindama makroregioninių strategijų svarbą ir dar kartą patvirtindama „trijų NE“ principą, „yra ir toliau pasirengusi nagrinėti visas bendrai sutartas ir brandžias valstybių narių, susiduriančių su tomis pačiomis problemomis apibrėžtoje geografinėje teritorijoje, iniciatyvas, kuriomis siekiama sukurti naują makroregioninę strategiją“².

REGI komitetas, siekdamas padėti rengti šią įgyvendinimo ataskaitą, per savo 2017 m. liepos 12–13 d. posėdį surengs praktinį seminarą su ekspertais makroregioninių strategijų klausimais. Išvados bus įtrauktos į pranešimo projekto pakeitimus.

---

¹ Komisijos ekspertų grupių ir kitų panašių subjektų registras – Aukšto lygio darbo grupė makroregioninių strategijų klausimais

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2455&Lang=LT>

² Tarybos išvados dėl ES makroregioninių strategijų įgyvendinimo

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/cooperate/macro_region_strategy/pdf/concl_implementation_macro_region_strategy_en.pdf

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl ES makroregioninių strategijų įgyvendinimo (2017/2040(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos XVIII antraštinę dalį,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (toliau – BNR)¹,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1299/2013 dėl konkrečių Europos regioninės plėtros fondo paramos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui nuostatų²,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Reglamentą (ES) Nr. 1302/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1082/2006 dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG) atsižvelgiant į patikslintas, supaprastintas ir pagerintas tokių grupių steigimo ir jų veiksmų įgyvendinimo sąlygas³,
- atsižvelgdamas į 2017 m. balandžio 25 d. Tarybos išvadas dėl ES makroregioninių strategijų įgyvendinimo,
- atsižvelgdamas į 2016 m. gruodžio 16 d. Komisijos ataskaitą dėl ES makroregioninių strategijų įgyvendinimo (COM(2016)0805) ir Komisijos tarnybų lydimąjį darbinį dokumentą (SWD(2016)0443),
- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 10 d. Komisijos komunikatą dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos (COM(2009)0248),
- atsižvelgdamas į 2010 m. gruodžio 8 d. Komisijos komunikatą „Europos Sąjungos strategija dėl Dunojaus regiono“ (COM(2010)0715),
- atsižvelgdamas į 2014 m. birželio 17 d. Komisijos komunikatą dėl Europos Sąjungos strategijos Adrijos ir Jonijos jūrų regione (COM(2014)0357),
- atsižvelgdamas į 2015 m. liepos 28 d. Komisijos komunikatą dėl Europos Sąjungos Alpių regiono strategijos (COM(2015)0366),

---

¹ OL L 347, 2013 12 20, p. 320.

² OL L 347, 2013 12 20, p. 259.

³ OL L 347, 2013 12 20, p. 303.

- atsižvelgdamas į 2014 m. gegužės 20 d. Komisijos ataskaitą dėl makroregioninių strategijų valdymo (COM(2014)0284),
  - atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 14 d. Komisijos komunikatą „Investavimas į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą. Kuo geriau panaudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas“ (COM(2015)0639),
  - atsižvelgdamas į savo 2011 m. vasario 17 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos Dunojaus regiono strategijos įgyvendinimo¹,
  - atsižvelgdamas į savo 2012 m. liepos 3 d. rezoliuciją dėl ES makroregioninių strategijų vystymo: šiuo metu taikoma praktika ir ateities perspektyvos, ypač Viduržemio jūros regione²,
  - atsižvelgdamas į savo 2012 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją dėl ES Atlanto vandenyno regiono sanglaudos politikos strategijos³,
  - atsižvelgdamas į savo 2015 m. spalio 28 d. rezoliuciją dėl ES Adrijos ir Jonijos jūrų regiono strategijos⁴,
  - atsižvelgdamas į savo 2016 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją dėl ES strategijos dėl Alpių regiono⁵,
  - atsižvelgdamas į 2015 m. sausio mėn. tyrimą „Naujas makroregionų vaidmuo užtikrinant Europos teritorinį bendradarbiavimą“, kurį paskelbė jo Vidaus politikos generalinis direktoratas (B teminis skyrius. Struktūrinė ir sanglaudos politika),
  - atsižvelgdamas į 2017 m. vasario mėn. INTERACT ataskaitą „Makroregioninių strategijų pridėtinė vertė. Programos ir projekto perspektyva“,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį ir 2002 m. gruodžio 12 d. Pirmininkų sueigos sprendimo dėl leidimo rengti pranešimus savo iniciatyva suteikimo tvarkos 1 straipsnio 1 dalies e punktą ir 3 priedą,
  - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonę (A8-0389/2017),
- A. kadangi makroregioną galima apibrėžti kaip **geografinę** teritoriją, kurią sudaro skirtingų šalių **regionai**, susiję su viena ar daugiau bendrų ypatybių ar uždavinių⁶;
- B. kadangi makroregioninės strategijos nustatytos srityse, atspindinčiose natūralią ES evoliuciją tarpvalstybinio bendradarbiavimo srityje; kadangi jos yra svarbios, nes gali sutelkti viešojo ir privačiojo sektoriaus subjektus, pilietinę visuomenę ir akademinę bendruomenę bei sutelkti išteklius siekiant bendrų ES politikos tikslų;

¹ OL CE 188, 2012 6 28, p. 30.

² OL CE 349 E, 2013 11 29, p. 1.

³ OL CE 353 E, 2013 12 3, p. 122.

⁴ OL C 355, 2017 10 20, p. 23.

⁵ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0336.

⁶ Schmitt et al (2009), EU macro-regions and macro-regional strategies – A scoping study („ES makroregionai ir makroregioninės strategijos. Apimties tyrimas“), NORDREGIO, elektroninis darbinis dokumentas 2009:4.

- C. kadangi makroregioninės strategijos suteikia platformą, kuri padeda plėtoti gilesnius ir platesnius ES valstybių narių ir kaimyninių šalių ryšius tarpsektoriniu, regioniniu ir tarpvalstybiniu lygmeniu siekiant spręsti bendrus uždavinius, vykdyti bendrą planavimą ir skatinti įvairių partnerių ir politikos sektorių, įskaitant partnerius ir politiką aplinkos ir biologinės įvairovės apsaugos, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos strategijų, atliekų tvarkymo ir vandens tiekimo, jūrinių teritorijų planavimo ir integruoto pakrančių zonų valdymo sistemų srityse, bendradarbiavimą ir gerinant jų integraciją; atsižvelgdamas į tai, teigiamai vertina pastangas skatinti ESI fondų ir ESIF bendradarbiavimą;
- D. kadangi makroregionai dalyvauja įgyvendinant atitinkamą ilgalaikę, tarpusavyje susijusią ir kompleksinę politinę veiklą, kadangi šie makroregionai dėl į jų veiksmų programas įtrauktų dėl makroregioninių strategijų tikslų yra susiję su sanglaudos politika ir rengia projektus pagal pažangiąją sąveiką; kadangi makroregionai taip prisideda prie efektyvesnio makroregioninių strategijų tikslų įgyvendinimo, pritraukia privačias investicijas, parodo pasitikėjimą ir užtikrina dialogą, tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir solidarumą;
- E. kadangi makroregioninės strategijos pagrįstos „trijų NE“ principu, pagal kurį esamoje ES politikos sistemoje neturi būti jokio naujo finansavimo, jokių naujų institucijų ir jokių naujų teisės aktų;
- F. kadangi ES lygmeniu ir tarp valstybių narių taikant jau esamas bendradarbiavimo priemones sudaromos palankesnės sąlygos įgyvendinti makroregionines strategijas, ypač ankstyvuosiuose etapuose;
- G. kadangi Komisija kas dvejus metus priima bendrą visų keturių esamų ES makroregioninių strategijų įgyvendinimo ataskaitą, kurioje nurodo jų pasiekimus ir tolesnius patobulinimus, kuriuos reikia padaryti, o kita ataskaita bus parengta iki 2018 m. pabaigos; mano, kad šioje ataskaitoje reikia įvertinti su aplinka susijusius aspektus, nes tai kaip vienas iš tvaraus vystymosi ramsčių;

Makroregioninės strategijos – bendradarbiavimo ir koordinavimo platformos

1. makroregioninių strategijų aktualumas išryškėjo vykstant globalizacijos procesui, dėl kurio atskiros šalys tapo tarpusavyje priklausomos ir atsirado būtinybė spręsti susijusias tarpvalstybines problemas;
2. pripažįsta, kad įvairiu mastu kylančias įgyvendinimo kokybę lemiančias problemas, susijusias su, pavyzdžiui, išsipareigojimu, atsakomybe, ištekliais ir valdymu, tebėra sunku išspręsti siekiant iš anksto nustatytų tikslų;
3. pabrėžia, kad makroregioninės strategijos ir toliau neįkainojamai ir novatoriškai prisideda prie tarpvalstybinio, tarpsektorinio ir įvairių lygmenų bendradarbiavimo Europoje, ir kad šio indėlio teikiamomis galimybėmis dar nepakankamai pasinaudota gerinant regionų ir valstybių sąsajas ir stiprinant jų ekonominius ryšius ir žinių perdavimą; tačiau pastebi, kad makroregioninių strategijų projektams vis dar sunku gauti ES lėšų dėl to, kad dėl bendrų veiksmų susitariama keliais lygmenimis ir kelių šalių ir (arba) regionų lygmeniu;
4. mano, kad makroregioninės strategijos ir susijusios aplinkos apsaugos programos yra naudingos priemonės užtikrinti, jog europinio bendradarbiavimo nauda būtų akivaizdi

piliečiams, todėl ragina šalis visapusiškai įsipareigoti įgyvendinti šias strategijas ir atlikti savo vaidmenį jas įgyvendinant;

5. mano, kad daugiapakopis valdymas, kuriame regionai vaidintų tinkamą vaidmenį, turėtų būti kiekvienos makroregioninės strategijos kertinis akmuo nuo pat jos įgyvendinimo pradžios, į procesą įtraukiant regionų ir vietos bendruomenes, viešojo ir privačiojo sektoriaus subjektus bei trečiuosius subjektus; todėl skatina valstybes nares ir susijusius regionus parengti tinkamas valdymo struktūras ir darbo tvarką, siekiant supaprastinti bendradarbiavimą, įskaitant bendrą planavimą, finansavimo galimybių gerinimą ir principą „iš apačios į viršų“;
6. ragina ES, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmeniu užtikrinti geresnį tiek vertikalų, tiek horizontalų įvairių viešojo ir privačiojo sektorių veikėjų, akademinės bendruomenės, NVO ir šioje srityje veikiančių tarptautinių organizacijų, taip pat įvairių politikos kryptių koordinavimą ir jų partnerystes, kad būtų palengvintas ir pagerintas makroregioninių strategijų ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo įgyvendinimas; ragina Komisiją skatinti šiuos suinteresuotuosius subjektus dalyvauti, be kita ko, makroregioninių strategijų valdymo organuose, užtikrinant kad visada būtų taikomi ES principai;
7. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti pakankamai žmogiškųjų išteklių ir kompetentingų nacionalinių ir regioninių institucijų administracinius pajėgumus siekiant užtikrinti, kad politiniai įsipareigojimai būtų vykdomi ir strategijos būtų veiksmingai įgyvendinamos; atsižvelgdamas į tai atkreipia dėmesį į struktūrinių reformų rėmimo programos, kuria naudojantis valstybės narės prašymu gali būti padedama didinti pajėgumus ir užtikrinama veiksminga parama makroregioninių strategijų projektų kūrimui ir finansavimui, vertę; taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares aktyviai skatinti sėkmingo makroregioninių strategijų įgyvendinimo gerosios administravimo praktikos ir patirties sklaidą ir taikymą;
8. atkreipia dėmesį į tai, kad makroregioninės strategijos turi būti pakankamai lanksčios, jog jas būtų galima pakoreguoti ir jas įgyvendinant būtų galima efektyviai reaguoti į nenumatytus įvykius ir poreikius, kurie gali turėti poveikį susijusiems regionams, valstybėms narėms ir visai ES; mano, kad įgyvendinant makroregionines strategijas reikia atsižvelgti į ypatingas regionines ir vietos sąlygas; pabrėžia, jog šiuo klausimu Komisija turi atlikti koordinavimo vaidmenį, be kita ko siekiant patikslinti kiekvienos strategijos konkrečius tikslus;

ES Baltijos jūros regiono strategija

9. teigiamai vertina rezultatus, pasiektus nuo strategijos įgyvendinimo pradžios 2009 m., visų pirma susijusius su ne tik dalyvaujančių regionų ir šalių tarpusavio bendradarbiavimo (t. y. Taryboje ir atitinkamuose ministrų posėdžiuose) mechanizmais, bet ir mechanizmais pačiuose regionuose ir šalyse, pvz., parlamentuose ar vyriausybėse; pažymi, kad ES Baltijos jūros regiono strategija yra tvirtas bendradarbiavimo pagrindas, kurį sudaro daugiau kaip 100 pavyzdinių iniciatyvų ir naujų tinklų;
10. atkreipia dėmesį į dar neišspręstus uždavinius, visų pirma susijusius su aplinka ir ryšiais; primygtinai ragina dalyvaujančias šalis dėti daugiau pastangų sprendžiant Baltijos jūros taršos problemas (t. y. vandens ir oro kokybės bei eutrofikacijos klausimus), kadangi ji yra viena iš labiausiai užterštų jūrų pasaulyje; pažymi, kad vienas svarbiausių šios srities politikos veiksmų tikslų yra iki 2020 m. pasiekti gerą aplinkos būklę;
11. mano, jog svarbi yra galimybė Baltijos jūros regioną sujungti su energetikos tinklais, kad būtų sumažintas ir panaikintas energijos nepriteklis ir padidintas energetinis saugumas ir tiekimo

saugumas.

ES strategija dėl Dunojaus regiono

12. atkreipia dėmesį į tai, kad ši strategija turėjo teigiamą poveikį dalyvaujančių šalių ir regionų bendradarbiavimui – pagerėjo judumas ir buvo patobulintos visų transporto rūšių jungtys, buvo skatinama švarios energijos vartojimo kultūra veikla ir tvarus turizmas ir visų pirma pagerinti tiesioginiai žmonių ryšiai bei pasiekta didesnė strategijoje dalyvaujančių regionų ir šalių sanglauda;
13. mano, kad projektas „EURO ACCESS“, iniciatyva „Švarus Dunojus“ ir Dunojaus dialogas finansavimo klausimais yra akivaizdūs teigiami pavyzdžiai, rodantys, kaip įveikti finansavimo sunkumus ir kliūtis, su kuriomis dažnai susiduriama įgyvendinant tarpvalstybinės ir tarptautinės svarbos projektus; mano, kad šis dialogas galėtų padėti dar labiau sumažinti Dunojaus baseino regionų vystymosi skirtumai; taip pat mano, kad atnaujinus Dunojaus strateginio centro veiklą galėtų būti prisidedama prie sklandesnio strategijos įgyvendinimo;
14. pabrėžia, kad didelių potvynių daromos žalos prevencija tebėra vienas didžiausių aplinkos srities uždavinių Dunojaus makroregiono šalyse; atkreipia dėmesį į tai, kad turėtų būti svarstomos papildomos bendros priemonės tarpvalstybinės taršos prevencijai užtikrinti;
15. primena, kad strateginiai projektai yra reikalingi ir pabrėžia, kad itin svarbu išsaugoti aukšto lygio politinę paramą ir užtikrinti didesnius kompetentingų valstybės institucijų išteklius ir pajėgumus siekiant išspręsti likusius uždavinius; pabrėžia, kad todėl reikia išlaikyti ES strategijos dėl Dunojaus regiono politinį impulsą ir užtikrinti, kad ES strategijos dėl Dunojaus regiono iniciatyvinė grupė dirbtų gerai;
16. kadangi Dunojus ir Juodoji jūra yra natūraliai tarpusavyje susiję, ragina dalyvaujančiąsias šalis stiprinti ES strategijos dėl Dunojaus regiono ir Juodosios jūros regiono tarpvalstybinio bendradarbiavimo koordinavimą ir glaudžiai bendradarbiauti siekiant išspręsti bendrus socialinius ir ekonominius, aplinkos apsaugos ir transporto sektoriaus uždavinius;
17. pabrėžia, kad labiau integruotas požiūris į judumą ir daugiarūšio transporto naudojimą Dunojaus regione taip pat būtų naudingas aplinkai;

ES strategija dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono

18. atkreipia dėmesį į tai, kad ES strategija dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono dėl galimų šalių dalyvių ir šalių kandidačių skaičiaus yra išskirtinė, ir mano, kad šis bendradarbiavimo formatas gali teikti didelių galimybių visam regionui; mano, kad ES strategija dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono galėtų suteikti naują postūmį plėtros ir integracijos procesui;
19. susirūpinęs atkreipia dėmesį į nuolatinės problemas, kylančias dėl to, kad turimi ištekliai, valdymas ir atsakomybė nėra veiksmingai susieti, neleidžiančias visapusiškai įgyvendinti ES strategijos dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono tikslų; ragina dalyvaujančiąsias šalis kompetentingoms valdžios institucijoms teikti paramą ir pritaikytas priemones šiai strategijai įgyvendinti;
20. pabrėžia, kad šis regionas pastaraisiais metais buvo migracijos krizės centre; mano, kad ES strategija dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono galėtų padėti įveikti šiuos iššūkius, jeigu jai bus skirtos reikiamos priemonės ir ištekliai; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina Komisijos pastangas mobilizuoti finansinius išteklius, skirtus su migracija susijusiai veiklai, įskaitant bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis;

21. mano, kad Adrijos ir Jonijos jūrų regiono tvaraus turizmo ramstis yra pozityvi priemonė tvariam ekonomikos augimui šiame regione užtikrinti, taip pat informuotumui apie aplinkosaugos uždavinius ir makroregionines strategijas didinti;
22. ragina susijusias šalis pirmenybę teikti pagrindinių ES strategijos dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono įgyvendintojų ir už su šia strategija susijusias veiksmų programas atsakingų institucijų pajėgumų didinimui;

ES strategija dėl Alpių regiono

23. mano, kad ES strategija dėl Alpių regiono yra įrodymas, kad makroregiono sąvoka taip pat gali būti sėkmingai pritaikyta labiau išsivysčiusiems regionams; ragina strategijos suinteresuotuosius subjektus skatinti su aplinka susijusias investicijas, kuriomis švelninami klimato kaitos padariniai; taip pat pabrėžia, kad Alpių regionas yra svarbus regioninis transporto mazgas ir kartu viena iš didžiausių unikalių gamtos ir poilsio teritorijų, kurią reikia išsaugoti; todėl pabrėžia, kad reikia kurti tvaraus ir tarpusavyje susieto transporto strategijas;
24. palankiai vertina šiuo metu įgyvendinamą šios strategijos valdymo struktūrą, kadangi pirmieji strategijos įgyvendinimo etapai buvo sunkūs ir buvo valdomi skirtingų struktūrų pagal skirtingas sistemas ir kalendorius; todėl ragina dalyvaujančias šalis toliau laikytis savo įsipareigojimų ir remti ES strategijos dėl Alpių regiono veiklos grupės narius;
25. pabrėžia, kad ES strategija dėl Alpių regiono gali būti geras teritorinės sanglaudos pavyzdinės strategijos pavyzdys, nes ji tuo pat metu apima skirtingas ypatingas teritorijas, gamybos vietoves, kalnų ir kaimo vietoves ir kai kuriuos svarbiausius ir labiausiai išsivysčiusius ES miestus, ir ji teikia platformą bendrai spręsti šių teritorijų problemas (klimato kaita, demografiniai pokyčiai, biologinė įvairovė, migracija, globalizacija, tvarus turizmas ir žemės ūkis, energijos tiekimas, transportas ir judumas, skaitmeninė atskirtis); ragina dalyvaujančiąsias šalis ir regionus sprendžiant bendrų prioritetų klausimus atkreipti deramą dėmesį į naudojamąsi INTERREG programa „Alpių erdvė“ ir kitais susijusiais fondais;
26. pabrėžia, kad Alpių regione daug valstybių sienų ir kad šių kliūčių panaikinimas yra viena iš pagrindinių sėkmingo bendradarbiavimo sąlygų, visų pirma darbo rinkoje ir ekonominėje veikloje, susijusioje su MVĮ; pažymi, kad ES strategija dėl Alpių regiono taip pat gali sudaryti galimybę stiprinti greta esančių regionų, miestų ir vietos bendruomenių tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir megzti žmonių ryšius ir tinklus, be kita ko, ir transporto jungčių bei skaitmeninės aprėpties srityse; taip pat atkreipia dėmesį į šio regiono aplinkos pažeidžiamumą;

Makroregionų Europa po 2020 m.?

27. atkreipia dėmesį į tai, kad makroregioninės strategijos duoda rezultatų, jei jos įtvirtintos ilgalaikėje politinėje perspektyvoje ir yra organizuojamos taip, kad nuo pat pradžių veiksmingai atstovaujama visiems viešiesiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač regionų ir vietos valdžios institucijoms, bei privačiojo sektoriaus suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinei visuomenei, o tam reikia užtikrinti, kad tarp makroregionų ir jų regioninių ir vietos valdžios institucijų būtų veiksmingai keičiamasi informacija, geriausia patirtimi, praktine patirtimi ir sukaupta patirtimi; mano, kad būtina stiprinti daugiapakopį makroregioninių strategijų valdymą, kuris turi būti skaidrus, jį vykdant turi būti pasitelkiami veiksmingesni koordinavimo ir viešųjų ryšių palaikymo mechanizmai, kad makroregioninės strategijos taptų

žinomos ir būtų užtikrinta, kad jos būtų palaikomos vietos ir regionų bendruomenėse;

28. mano, kad strategijos įgyvendinimas gali būti sėkmingas, tik jei jis bus grindžiamas ilgalaikė vizija, veiksmingomis koordinavimo ir bendradarbiavimo struktūromis ir bendru ilgalaikiu visų susijusių institucinių lygmenų politiniu įsipareigojimu ir jei jis bus deramai finansuojamas; todėl pabrėžia, kad reikia didinti investicijų efektyvumą siekiant regioninį ir nacionalinį finansavimą suderinti su ES finansavimo priemonėmis ir jų sąveikos bei papildomumo, kadangi, šiomis priemonėmis ne tik gerinamos Europos teritorinio bendradarbiavimo programos, bet ir skatinami tarpvalstybiniai projektai iš skiriant lėšas iš ESI fondų ir ESIF arba jas skiriant tiesiogiai;
29. mano, kad supaprastinus fondus ir naudojimosi jais pagal makroregionines strategijas procedūras būtų padidinamas jų efektyvumas;
30. siūlo užtikrinti, kad dalyvaujančios šalys aiškiai įsipareigotų nuo pat pradžių teikti finansavimą ir skirti reikiamus žmogiškuosius išteklius makroregioninių strategijų įgyvendinimui; ragina Komisiją padėti geriau koordinuoti makroregioninių strategijų vidaus darbą, skleisti gerą patirtį ir skurti iniciatyvas, kuriomis būtų skatinamas visų susijusių suinteresuotųjų subjektų aktyvus dalyvavimas ir koordinavimas, be kita ko, siekiant sustiprinti ES politikos ir makroregioninių strategijų įgyvendinimo sąsajas; be to, ragina makroregioninėse strategijose naudoti žaliuosius viešuosius pirkimus siekiant skatinti ekologines inovacijas, bioekonomiką, plėtoti naujus verslo modelius ir naudoti antrines žaliavas, kaip tai daroma žiedinėje ekonomikoje, kad būtų galima pasiekti geresnio lygio aplinkos ir sveikatos apsaugą ir plėtoti glaudžius gamintojų ir vartotojų ryšius;
31. pabrėžia, kad, siekiant pagrįsti išteklių investavimą, kuris savo ruožtu turėtų atitikti nustatytus tikslus ir atspindėti tikrųjų susijusių teritorijų poreikius, ir kurti planus, darančius realų poveikį teritorijai, būtina labiau orientuotis į rezultatus ir įvykdyti konkrečius uždavinius, įskaitant aplinkos apsaugos srities uždavinius;
32. ragina spręsti bet kokius su makroregioninėmis strategijomis susijusius klausimus, pvz., atsakomybės ir būtinų politinių paskatų klausimus, laikantis iš anksto tarp visų suinteresuotų regionų suderinto *modus operandi*;
33. mano, kad reikia didinti makroregionų veiklos ir pasiektų rezultatų matomumą ir gerinti viešąją nuomonę dėl tokios veiklos ir rezultatų tiksliniuose regionuose, vykdant informavimo kampanijas ir keičiantis geriausia patirtimi, įskaitant tokių kampanijų vykdymą internetinėse platformose ir socialiniuose tinkluose, kad visuomenė galėtų jas lengvai pasiekti;
34. pabrėžia, kad būsima daugiametės finansinės programos (DFP) peržiūra yra proga kartu peržiūrėti makroregioninių strategijų tikslus siekiant sustiprinti jų sąsają su ES prioritetais ir įtvirtinti su jomis susijusius finansinius įsipareigojimus;
35. ragina Komisiją, atliekant būsima sanglaudos politikos nuostatų peržiūrą, pateikti pasiūlymų, kaip būtų galima geriau įgyvendinti makroregionines strategijas;
36. ragina Komisiją, rengiant būsima makroregioninių strategijų įgyvendinimo ataskaitą, kuri turi būti baigta 2018 m., atlikti išsamesnę analizę ir, be kita ko, įvertinti:
  - a) Europos teritorinio bendradarbiavimo tarpvalstybinių programų veiksmingumą teikiant finansavimą ir strategines paskatas makroregioninėms strategijoms;
  - b) rodiklius, kuriuos būtų galima integruoti į kiekvieną makroregioninę strategiją siekiant užtikrinti geresnį orientavimąsi į rezultatus, stebėseną ir vertinimą;

- c) sąsajos su ES prioritetais stiprinimo priemonės;
  - d) finansavimo planų įgyvendinimo ir integravimo supaprastinimą;
  - e) regionų ir vietos valdžios sektoriaus dalyvavimo makroregioninių strategijų įgyvendinimo veikloje kokybę;
37. pabrėžia, kad raginant rengti naujas strategijas, pvz., Karpatų, Atlanto, Viduržemio jūros arba Iberijos pusiasalio regionų strategijas, neturėtų būti atitraukiamas dėmesys nuo pagrindinio tikslo – geriau ir išsamiau įgyvendinti esamas makroregionines strategijas;
38. pritaria „trijų NE“ principo (jokių naujų ES teisės aktų, jokio naujo ES finansavimo, jokių naujų ES struktūrų) taikymui makroregioninėms strategijoms; tačiau siūlo Komisijai savo kitoje įgyvendinimo ataskaitoje įvertinti šio principo poveikį iš ESI fondų remiamoms programoms;
39. pabrėžia, kad reikia taikyti naują teritorinį požiūrį į bendradarbiavimo veiklą kiekvienu atskiru atveju, kadangi makroregioninės strategijos yra kuriamos siekiant spręsti teritorinius uždavinius, kurie gali būti efektyviau sprendžiami bendrais veiksmais; pabrėžia, kad svarbu siekti įvairių teritorinio bendradarbiavimo pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo programas ir pagal makroregionines strategijas sudėtinių dalių sąveikos ir konvergencijos, siekiant sustiprinti transnacionalinių programų poveikį, sutelkti išteklius, supaprastinti makroregioninių strategijų finansavimą ir pagerinti jų įgyvendinimo rezultatus ir investuotų išteklių efektyvumą;
40. pakartoja, kad ES yra tvirtai įsipareigojusi siekti darnaus vystymosi tikslų; pabrėžia, kad svarbu makroregioninių strategijų tikslus suderinti su pavyzdinėmis ES iniciatyvomis, pvz., energetikos sąjunga, Paryžiaus susitarimu dėl klimato kaitos ir mėlynuoju augimu jūrų makroregionuose; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia valdyti riziką aplinkai, pvz., išsaugoti gamtą, biologinę įvairovę, žuvininkystės išteklius ir kovoti su į jūrą išmestomis šiukšlėmis, taip pat plėtoti tvarų ir ekologišką turizmą; ragina bendradarbiauti atsinaujinančiosios energijos srityje; todėl ragina naudoti pažangiosios specializacijos strategijas (S3), stiprinti MVĮ ir kurti kokybiškas darbo vietas;
41. pabrėžia, kad Parlamentas, remdamas bandomuosius projektus ir parengiamuosius veiksmus, makroregionines strategijas rėmė nuo pat pradžių; be to, pabrėžia Baltijos jūros regione sukauptą patirtį, kuri rodo, kad makroregioninis bendradarbiavimas ir toliau turėtų būti grindžiamas ilgalaikiu planavimu;
42. ragina Komisiją pakviesti Parlamentą stebėtojo teisėmis dalyvauti Aukšto lygio darbo grupės makroregioninių strategijų klausimais veikloje;

o

o o

43. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos regionų komitetui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir makroregioninėse strategijose dalyvaujančių valstybių narių ir trečiųjų šalių vyriausybėms ir nacionaliniams bei regioniniams parlamentams.

28.9.2017

APLINKOS, VISUOMENĖS SVEIKATOS IR MAISTO SAUGOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Regioninės plėtros komitetui

dėl ES makroregioninių strategijų įgyvendinimo
(2017/2040(INI))

Nuomonės referentė: Biljana Borzan

PASIŪLYMAI

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas ragina atsakingą Regioninės plėtros komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pripažįsta Sąjungos makroregioninių strategijų, t. y. 2009 m. ES Baltijos jūros regiono strategijos, 2011 m. ES strategijos dėl Dunojaus regiono, 2014 m. ES strategijos dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono ir 2015 m. ES strategijos dėl Alpių regiono, svarbą; pažymi, kad makroregioninės strategijos nuosekliai integruojamos į politikos planavimą ES lygmeniu, tačiau nereguliariai nacionaliniu ir regionų lygmenimis; teigiamai vertina Komisijos ataskaitą, tačiau mano, kad būtinas tolesnis esamų makroregioninių strategijų įgyvendinimo vertinimas – ypač su aplinka susijusių aspektų požiūriu – nes tai vienas iš darnaus vystymosi ramsčių; ragina Komisiją būsimose ataskaitose ypatingą dėmesį skirti pagal makroregionines strategijas vykdomų projektų rezultatams;
2. pripažįsta Sąjungos makroregioninių strategijų, kurios sudaro vieną bendrą integruotą sistemą ir skatina koordinuotus veiksmus, svarbą sprendžiant bendrus uždavinius, su kuriais susiduria įvairūs veikėjai apibrėžtoje geografinėje teritorijoje, apimančioje valstybes nares ir trečiąsias šalis, kurios tokiu būdu gauna naudos iš tvirtesnio bendradarbiavimo, padedančio siekti ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos; ragina Komisiją ir dalyvaujančias šalis bei jų regionus plėtoti jų tarpusavio sinergiją, toliau integruoti makroregionines strategijas į ES sektorių politikos priemones, ypač aplinkos ir biologinės įvairovės apsaugos, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos srityse;
3. pabrėžia galimą kolektyvinių veiksmų vykdam makroregionines strategijas naudą sprendžiant aplinkos apsaugos problemas, įskaitant tarpvalstybinio pobūdžio problemas, tačiau jomis neapsiribojant, pavyzdžiui, mažinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir teršalų kiekį, užtikrinant biologinės įvairovės ir aplinkos apsaugą ir įgyvendinant

ekosistemomis pagrįstas prisitaikymo prie klimato kaitos strategijas naudą; mano, kad, šias strategijas būtų galima valdyti dar geriau darnaus vystymosi, klimato kaitos ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bei mėlynosios ekonomikos srityse; mano, kad politikos koordinavimas regionų lygmeniu yra veiksmingas būdas ieškoti ilgalaikių aplinkosaugos problemų sprendimų; ragina aplinkos aspektų integravimo sampratą įtraukti į įvairios tarpsektorinės politikos, skirtos esamiems ir būsimiems makroregionams, rengimą ir įgyvendinimą;

4. ragina plėsti saugomas teritorijas, siekiant apsaugoti aplinką ir sustabdyti biologinės įvairovės nykimą, pirmiausia stiprinant tinklus „Natura 2000“, „Emerald“ ir programą LIFE;
5. mano, kad makroregioninės strategijos ir susijusios aplinkos apsaugos programos yra naudingos priemonės užtikrinti, jog europinio bendradarbiavimo nauda būtų akivaizdi piliečiams, todėl ragina visas susijusias šalis visapusiškai įsipareigoti įgyvendinti šias strategijas ir atlikti savo vaidmenį jas įgyvendinant;
6. ragina užtikrinti, kad valstybės narės, taip pat pakrančių šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės, laiku priimtų jūrinių teritorijų planavimo ir pakrančių valdymo strategijas;
7. atkreipia dėmesį į tai, kad kaimo vietovėse gamta yra daugelio gyventojų ekonominis pagrindas ir kad aplinkos apsaugos programos gali būti sėkmingos tik remiamos vietos gyventojų; todėl pabrėžia, kad, siekiant įgyvendinti aplinkos apsaugos tikslus, tokiuose projektuose turi būti visapusiškai atsižvelgta į ilgalaikius vietos gyventojų ekonominius interesus;
8. primygtinai ragina visas suinteresuotąsias šalis įgyvendinti klimato kaitos politiką, apimančią gamybos ir vartojimo modelius, kurie atitinka žiedinės ekonomikos, aplinkos ir sveikatos apsaugos principus ir trumpesnius ciklus maisto produktų tiekimo grandinėje, taip pat ypatingą dėmesį skirti racionaliam vietos medžiagų ir gamtos išteklių, užtikrinant nenuodingų medžiagų ciklus, įskaitant nuotekas ir žemės ūkio atliekas, naudojimui bei jų pakartotiniam naudojimui, ir glaudžių ryšių tarp gamintojų ir vartotojų vietos lygmeniu skatinimui; ragina įgyvendinant makroregionines strategijas taikyti žaliųjų viešųjų pirkimų politiką, kad būtų skatinamos ekologinės inovacijos ir naujų verslo modelių kūrimas;
9. ragina išplėsti jūrinių teritorijų tinklą „Natura 2000“ ir iki 2020 m. sukurti nuoseklų ir pavyzdinį saugomų jūrų teritorijų tinklą pagal Jūrų strategijos pagrindų direktyvą;
10. pabrėžia, jog svarbu užtikrinti suinteresuotųjų subjektų dialogą ir visuomenės informavimą apie makroregionines strategijas, kad jos būtų žinomos ir sulauktų pritarimo vietos bendruomenėse; mano, kad tai yra svarbiausias veiksnys, galintis užtikrinti makroregioninių strategijų sėkmę;
11. ragina visais lygmenimis specialiai sinchronizuoti ir geriau koordinuojant naudoti esamas finansines lėšas makroregioniniams tikslams siekti ir išnaudoti makroregioninių strategijų potencialą; rekomenduoja vykdant makroregionines strategijas įgytą patirtį panaudoti didinant atitinkamų Sąjungos finansinių priemonių veiksmingumą; atkreipia dėmesį į tai, kad Sąjungos teikiamas finansavimas paprastai susijęs su konkrečiais projektais, o

aplinkosauginėms problemoms spręsti reikia ilgalaikio požiūrio; pabrėžia, kad Komisija, valstybės narės ir kompetentingos institucijos turi svarstyti galimybę taikyti šį ilgalaikį požiūrį į projektų finansavimą ir būsimų finansavimo programų kūrimą, geriau koordinuoti konkrečius makroregionų aplinkos srities tikslams finansuoti skiriamas lėšas ir derinti jas su politiniais prioritetais;

12. pabrėžia, jog svarbu, nesukuriant nereikalingos administracinės naštos projektų partneriams ir suinteresuotiesiems subjektams, vystyti įvairių rodiklių stebėsenos ir vertinimo priemones, kad būtų galima geriau nustatyti, kaip siekiama tikslų aplinkos srityje;
13. ragina makroregionų suinteresuotuosius subjektus pasinaudoti Europos struktūrinių ir investicijų (ESI) fondų ir kitu ES finansavimu, siekiant skatinti su aplinka susijusias investicijas, kuriomis, be kita ko, būtų siekiama švelninti klimato kaitą;
14. ragina makroregionų suinteresuotuosius subjektus, papildomai prie makroregioninėms strategijoms numatytų fondų ir priemonių, skirtų konkrečių aplinkos srities tikslų finansavimui, apsvarstyti galimybę naudoti ir Europos strateginių investicijų fondą (ESIF);
15. pažymi, kad grėsmę jūrai Adrijos ir Jonijos regione kelia įvairūs taršos šaltiniai, įskaitant neperdirbtas atliekas, į jūrą metamas šiukšles, nevalytas nuotekas ir eutrofikaciją dėl žemės ūkio nuotekų ir žuvininkystės ūkių veiklos; todėl ragina dalyvaujančiąsias šalis dėti dar daugiau pastangų siekiant spręsti šias aplinkos problemas; pabrėžia, kaip šiuo tikslu svarbu sukurti tinkamą atliekų ir nuotekų apdorojimo ir šio sektoriaus vandens išteklių apsaugojimo sistemą;
16. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl to, jog Adrijos jūra yra iš dalies uždara, ji yra ypač pažeidžiama taršos atžvilgiu ir pasižymi neįprastomis hidrografinėmis savybėmis – jos gylis ir kranto linijos ilgis šiaurinėje ir pietinėje regiono dalyse labai skiriasi; teigiamai vertina tai, kad visi keturi Adrijos ir Jonijos jūrų regiono ramsčiai yra sukurti prisidėti prie tvarumo tikslų įgyvendinimo;
17. laikosi nuomonės, kad kelių ir transporto infrastruktūros užbaigimas ir didžiulės apimties neišnaudotų atsinaujinančiosios energijos išteklių panaudojimo priemonės yra svarbiausios prielaidos makroregiono ekologinio tvarumo tikslams pasiekti;
18. siekiant užtikrinti Adrijos ir Jonijos jūrų makroregiono aplinkos tvarumą būtina numatyti konkrečias aplinkos apsaugos priemones ir visų pirma įgyvendinti projektus, skirtus žemės nusėdimo tyrimams ir jo prevencijai;
19. primena savo ankstesnę poziciją, pateiktą 2012 m. liepos 3 d. rezoliucijoje „ES makroregioninių strategijų vystymas: šiuo metu taikoma praktika ir ateities perspektyvos, ypač Viduržemio jūros regione“, atkreipia dėmesį į tai, kad Viduržemio jūros regionas yra vientisas regionas – viena erdvė kultūros ir aplinkos požiūriu, kuris dėl Viduržemio jūros regione vyraujančio klimato turi labai daug bendrų ypatumų ir prioritetų: jame auginami tokie patys kultūriniai augalai, yra daug atsinaujinančiųjų energijos išteklių, visų pirma saulės energijos, svarbus turizmas, tokia pati gaivalinių nelaimių (gaisrų, potvynių, žemės drebėjimų, vandens išteklių trūkumo) ir žmonių veiklos keliama rizika, visų pirma jūrų tarša; dar kartą tvirtina, kad remia Viduržemio jūros baseino makroregioninės strategijos

įgyvendinimą, siekiant parengti veiksmų planą, skirtą bendroms problemoms ir uždaviniams, kylantiems Viduržemio jūros regionams ir šalims, spręsti, ir organizuoti šios Europos plėtrai ir integracijai labai svarbios srities veiklą, ir ragina Tarybą ir Komisiją greitai imtis veiksmų šiuo klausimu;

20. ragina Komisiją užtikrinti, kad, siekiant garantuoti tausų Sąjungos išteklių naudojimą, trečiosios šalys, dalyvaujančios įgyvendinant makroregione vykdomus projektus, laikytųsi reikiamų Sąjungos *acquis* nuostatų, visų pirma Jūrų strategijos pagrindų direktyvos, Vandens pagrindų direktyvos, Miesto nuotekų direktyvos, Nitratų direktyvos, Atliekų direktyvos, Paukščių direktyvos ir Buveinių direktyvos, taip pat Žaliosios infrastruktūros strategijos; rekomenduoja, kad ES nepriklausančios šalys į ES aplinkosaugos projektus būtų įtraukiamos pasirašant susitarimus ir konvencijas;
21. mano, kad Adrijos ir Jonijos jūrų regiono tvaraus turizmo ramstis yra pozityvi priemonė tvariam ekonomikos augimui šiame regione užtikrinti, taip pat informuotumui apie aplinkosaugos uždavinius ir makroregionines strategijas didinti;
22. atkreipia dėmesį į tai, kad didelė Adrijos ir Jonijos jūrų regiono jūrų ir pakrančių teritorijų biologinė įvairovė yra svarbus turizmą ir rekreacinę bei žvejojimo veiklą skatinantis veiksnys, prisidedantis prie šio makroregiono kultūros paveldo; todėl neigiamai vertina tai, kad trūksta buveinių žemėlapių; ragina dalyvaujančias šalis imtis žemėlapių sudarymo įgyvendinant ES strategiją dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono;
23. pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti tvarų išteklių naudojimą, integruoto pakrančių valdymo ir jūrinių teritorijų planavimo sistemose reikia laikytis ekosistemomis pagrįsto požiūrio į veiklos koordinavimą, nes abi sistemos yra tarpvalstybinio bendradarbiavimo ir suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo įvairiose pakrančių ir jūrų sektoriaus veiklos srityse skatinamasis veiksnys ir gali tvariai sutelkti ekosistemų paslaugų ir mėlynojo augimo teikiamas galimybes;
24. ragina sukurti koordinuojamą į jūrą išmetamų šiukšlių ir jūrų taršos stebėsenos sistemą ir duomenų bazę, kurias naudojant, be kita ko, būtų nustatomi šiukšlių ir taršos šaltiniai ir rūšys, taip pat geografinės informacinės sistemos (GIS) į jūrą išmetamų šiukšlių vietų ir šaltinių duomenų bazę;
25. ragina parengti ir įgyvendinti bendrą nenumatytų atvejų planą dėl naftos išsiliejimo ir didelio masto taršos atvejų, remiantis Jungtinės Adrijos jūros ir jos pakrantės zonų apsaugos komisijos parengtu subregiono nenumatytų atvejų planu ir Barselonos konvencijos protokolais;
26. ragina susijusias šalis pirmenybę teikti pagrindinių ES strategijos dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono įgyvendintojų ir už ES strategijos dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono atitinkamas veiksmų programas atsakingų institucijų pajėgumų didinimui;
27. pabrėžia, kad didžiulių potvynių daromos žalos prevencija tebėra vienas didžiausių aplinkos srities uždavinių Dunojaus makroregiono šalyse; atkreipia dėmesį į tai, kad turėtų būti svarstomos papildomos bendros priemonės tarpvalstybinės taršos prevencijai užtikrinti;
28. pažymi, kad vertina tokių projektų kaip DANUBEPARKS 2.0, STURGEON 2020,

SEERISK, CC-WARE ir klasteris „Danube Air Nexus“ įgyvendinimą siekiant ES strategijos dėl Dunojaus regiono aplinkosauginių tikslų;

29. teigiamai vertina Dunojaus regiono projektą „EuroAccess“ kaip priemonę užtikrinti didesnę esamo finansavimo prieinamumą ir ragina kitus makroregioninius regionus vertinti jį kaip geriausios praktikos pavyzdį;
30. ragina Komisiją pradėti darbus siekiant konkrečiai apibrėžti Iberijos pusiasalio makroregioną, kad būtų galima spręsti uždavinius, susijusius su sisteminga ir planinga miškininkystės politika, kuri būtų tinkama klimato požiūriu, galėtų padėti kovoti su kaimo gyventojų skaičiaus mažėjimu, dykumėjimu, dirvožemio blogėjimu užtikrinant tinkamą ekologinį valdymą ir įvairinant miškus, sodinant ugniai atsparesnes vietines lapuočių rūšis, ir kuri sudarytų sąlygas sustabdyti dėl kiekvienais metais Portugalijoje ir Ispanijoje kylančių gaisrų vykstantį didžiulį miškų nykimą;
31. teigiamai vertina tai, kad buvo sukurta INTERREG Dunojaus tarpvalstybinė programa – priemonė teikti paramą jos valdymui, ir atkreipia dėmesį į jos tiesioginį indėlį įgyvendinant strategiją –tai vienas iš akivaizdžiausių ES strategijos dėl Dunojaus regiono rezultatų;
32. pabrėžia, kad labiau integruotas požiūris į judumą ir transporto daugiarūšiškumą Dunojaus regione taip pat būtų naudingas aplinkai;
33. pabrėžia, kad Komisija turi skubiai skatinti atlikti Iberijos makroregionui skirtus tyrimus, atsižvelgiant į didelius tarpvalstybinius uždavinius, susijusius su klimato kaita ir aplinkos apsauga, rizikos prevencija ir valdymu, efektyvaus išteklių naudojimo skatinimu, gamtos ir biologinės įvairovės išsaugojimu, bendru vandens išteklių naudojimu ir mėlynosios ekonomikos bei atsinaujinančiųjų išteklių energijos galimybių išnaudojimu;
34. teigiamai vertina tai, kad buvo įsteigtas Dunojaus strateginis centras – naujas organas, skirtas palengvinti ES strategijos dėl Dunojaus regiono įgyvendinimą, ir ragina užtikrinti visų susijusių šalių ir galinčių susidomėti veikėjų dalyvavimą;
35. susirūpinęs pažymi, kad atrodo, jog, palyginus su pirmais veiklos metais, politiniame diskurse susijusių šalių nacionaliniu lygmeniu ES strategijai dėl Dunojaus regiono teikiama mažesnė pirmenybė; pabrėžia, kad reikia išsaugoti politinį impulsą, nes šalių įsipareigojimai daro tiesioginį poveikį galimybei gauti žmoniškųjų išteklių nacionalinėse ir regioninėse administracijose, o tai itin svarbu sklandžiam strategijos veikimui ir veiksmams, kuriais siekiama konsoliduoti iki šiol padarytą pažangą ir pasiektus rezultatus;
36. ragina dalyvaujančias šalis užtikrinti deramą nacionalinių atstovų dalyvavimą ES strategijos dėl Dunojaus regiono iniciatyvinės grupės susitikimuose prioritetinių sričių klausimais ir apsvastyti galimybę sumažinti dabartinių prioritetinių sričių skaičių ir jų apimtį, nei per deramai nustatytus terminus nebus skirta pakankamai išteklių;
37. atkreipia dėmesį į daugybės Dunojuje nuskendusiu laivų problemą – jie kelia grėsmę navigacijai ir aplinkai, ypač ten, kur vandens lygis yra žemas; atkreipia dėmesį į tai, kad nuskendusiuose laivuose yra nemaži kiekiai degalų ir kitų medžiagų, kurios nuolat teršia vandenį, be to, rūdijantis laivų metalas taip pat prisideda prie nepaliaujamos taršos ir sukelia rimtų padarinių; ragina skirti ES lėšas šiai problemai spręsti ir glaudesniai

bendradarbiavimui įgyvendinant ES strategiją dėl Dunojaus regiono užtikrinti;

38. ragina Alpių makroregiono suinteresuotąsias šalis pasinaudoti ESI fondų ir kitu Sąjungos finansavimu, siekiant skatinti su aplinka susijusias investicijas, kuriomis, be kita ko, būtų siekiama švelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos; ypač teigiamai vertina regiono integruotą požiūrį siekiant aplinkos ir ekosistemų išsaugojimą suderinti su siekiu užtikrinti ekonominę ir socialinę gerovę;
39. pabrėžia, kad aplinkosaugos politika siejasi su daugeliu sričių ir kad kalbant apie pageidautinas alternatyvas įvairiuose Alpių strategijos sektoriuose būtina suderinti aplinkosauginį tvarumą ir ekonomikos vystymąsi, pabrėžia, kad Alpių regionas yra svarbus regioninis transporto mazgas ir kartu viena iš didžiausių gamtos ir poilsio teritorijų bei vienas iš patraukliausių Europos turizmo regionų; tačiau pažymi, kad dėl jo geografinių ir gamtinių ypatumų kyla problemų norint pasiekti kai kurias jo dalis; mano, kad siekiant išsaugoti Alpių regioną kaip unikalią gamtos teritoriją ypač svarbu sukurti tvarias ir tarpusavyje derančias transporto strategijas ir atsižvelgti į klimato kaitos švelninimo ir biologinės įvairovės išsaugojimo politiką, pvz., dėl buveinių sąveikos, kad būtų sudarytos galimybės rūšims migruoti;
40. yra susirūpinęs tuo, kad klimato kaita gali lemti hidrogeologinį nestabilumą ir kelti grėsmę Alpių regiono biologinei įvairovei; atkreipia dėmesį į tai, kad kylanti temperatūra kelia didelį pavojų dideliame aukštyje gyvenančių rūšių populiacijoms ir kad tirpstantys ledynai taip pat kelia susirūpinimą, nes tai daro didelį poveikį požeminio vandens telkiniams;
41. pabrėžia, kad Alpių regiono turizmo ir žemės ūkio sektoriai yra labiausiai suinteresuoti tvariu regiono vystymusi ir todėl turėtų būti integruoti visais aplinkos apsaugos projektų įgyvendinimo etapais;
42. pažymi, kad pirmi ES strategijos dėl Alpių regiono įgyvendinimo žingsniai parodė, jog ją buvo sunku integruoti į esamas programas, nes jos valdomos taikant struktūras, sistemas ir terminus, kurie dažnai nesuderinami su makroregioninės strategijos poreikiais;
43. ragina dalyvaujančias šalis užtikrinti tvirtesnę įsipareigojimą, tęstinumą, didesnę stabilumą, įgalėjimą ir paramą joms atstovaujantiems ES strategijos dėl Alpių regiono veiklos grupės nariams ir užtikrinti, kad visoms veiklos grupėms būtų deramai atstovaujama;
44. teigiamai vertina tai, kad Baltijos jūros regione įgyvendinami aplinkosaugos požiūriu naudingi projektai, pvz., projektas „Blastic“, kurio tikslas – mažinti jūrų teršimą šiukšlėmis, dialogo klimato klausimais platforma, kurios tikslas – stiprinti integruotą atsaką į su klimatu susijusias problemas, ir projektas „Presto“, kuriuo siekiama pagerinti vandens kokybę; tačiau mano, kad būtina dėti didesnes pastangas siekiant spręsti aplinkos problemas Baltijos makroregione, ypač kai tai susiję su eutrofikacija, geresne pačios jūros apsauga, oro kokybe ir tarša.
45. atkreipia dėmesį į tai, kad nuo pat 2009 m. įgyvendinant ES Baltijos jūros regiono strategiją didžiausias dėmesys visuomet skirtas Baltijos jūros aplinkos būklei;
46. primena, kad Baltijos jūra yra vienas iš labiausiai užterštų jūrų pasaulyje; pabrėžia, kad svarbu bendradarbiauti siekiant pagerinti Baltijos jūros būklę; ragina toliau vykdyti kaimynystės programas Baltijos jūros baseine ir įtraukti į jas finansavimą, kurį pasitelkus

būtų galima šiame baseine pagerinti aplinkos būklę;

47. pažymi, kad vienas svarbiausių politikos veiksnių Baltijos jūros regione tikslų yra iki 2020 m. užtikrinti gerą aplinkos būklę;
48. mano, kad yra apgailestautina, kad jūrų makroregionuose laivai į jūrą gali išpilti neišvalytas nuotekas būdami daugiau kaip 12 jūrmylių (maždaug 22 km) nuo kranto ir kad išvalytas nuotekas jie gali išpilti į jūrą būdami tris jūrmyles (maždaug 5,5 km) nuo kranto; ragina užtikrinti finansavimą siekiant padidinti uostų pajėgumus priimti nuotekas, kad visi keleiviniai laivai savo nuotekas tvarkytų taip, kaip reikalaujama pagal peržiūrėtą MARPOL konvencijos IV priedą;
49. ragina visus suinteresuotuosius subjektus dažniau rengti reguliarias diskusijas ES Baltijos jūros regiono strategijos klausimais nacionaliniu lygmeniu parlamente ar vyriausybėje ir Taryboje per atitinkamus ministrų posėdžius;
50. kalbant apie Baltijos makroregioną teigiamai vertina ES priimtą Sieros direktyvą ir 2016 m. spalio 27 d. Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) Jūrų aplinkos apsaugos komiteto sprendimą Baltijos jūrą ir Šiaurės jūrą paskelbti azoto oksidų išmetimo kontrolės rajonais (NECA); primena, kad dėl laivų naudojamų nešvarių degalų į orą išmetami dideli azoto ir sieros kiekiai, kurie nusėda į jūrą;
51. pažymi, kad ES Baltijos jūros regiono strategija yra tvirtas bendradarbiavimo pagrindas, kurį sudaro daugiau kaip 100 pavyzdinių iniciatyvų ir naujų tinklų; vis dėlto ragina suinteresuotuosius subjektus toliau naudotis jo varomąja jėga ir užtikrinti geresnį politikos koordinavimą ir turinį remiantis projekto rezultatais;
52. mano, jog svarbu peržiūrėti atvirojo ciklo sieros dujų plautuvų naudotojams suteiktą leidimą į jūrą išpilti sieros dujoms plauti naudotą vandenį; atkreipia dėmesį į tai, kad nuotekos iš uždarojo ciklo sieros dujų plautuvų turi būti tiekiamos valyti, tačiau nuotekos iš atvirojo ciklo dujų plautuvų išpilamos tiesiai į jūrą ir tokiu būdu kuriamas ekologinio manipuliavimo veiklos modelis, kurį taikant siera pašalinama iš oro, bet patenka į jūrą;
53. primena saugumo jūroje, ypač Baltijos, svarbą; pabrėžia, kad svarbu Baltijos jūros šalims bendradarbiauti siekiant spręsti problemas, kylančias dėl didėjančio jūrų transporto ir ypač naftos ir pavojingų medžiagų gabenimo masto;
54. primena, kad mėlynasis augimas jūrų makroregionuose yra grindžiamas tvirtu jūrų potencialo naudojimu, o tai reiškia, kad visose veiklos srityse turi būti atsižvelgiama į aplinkos apsaugos aspektą; primena, kad mėlynosios bioekonomikos sistemoje įmanoma rasti naujų produktų ir paslaugų ir plėtoti bei puoselėti jais grindžiamą praktinę patirtį siekiant skatinti užimtumą; pabrėžia, kad tvarus gamtos išteklių naudojimas ir gera vandens ir jūrų aplinkos būklė sudaro tvirtą pagrindą mėlynajai bioekonomikai;
55. atkreipia dėmesį į tai, kad ekonominiame mąstyme, veikimo mechanizmuose ir metoduose imta iš esmės orientotis į bioekonomiką ir žiedinę ekonomiką – tai gali padėti spręsti aplinkos apsaugos problemas Baltijos jūros regione; primena apie galimybę Baltijos jūros regione naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir didinti energijos vartojimo efektyvumą;

56. mano, jog svarbi yra galimybė Baltijos jūros regioną sujungti su energetikos tinklais, kad būtų sumažintas ir panaikintas energijos nepriteklis ir padidintas energetinis saugumas ir tiekimo saugumas.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	28.9.2017
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 59 -: 1 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Birgit Collin-Langen, Mireille D’Ornano, Seb Dance, Angélique Delahaye, Bas Eickhout, Arne Gericke, Jens Gieseke, Julie Girling, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Urszula Krupa, Jo Leinen, Peter Liese, Norbert Lins, Rupert Matthews, Valentinas Mazuronis, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poč, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Ivica Tolić, Nils Torvalds, Adina-Ioana Vălean, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Guillaume Balas, Jørn Dohrmann, Eleonora Evi, Christofer Fjellner, Elena Gentile, Anja Hazekamp, Merja Kyllönen, Ulrike Müller, Stanislav Polčák, Gabriele Preuß, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Matt Carthy, Olle Ludvigsson, Bernard Monot, Jens Nilsson, Marita Ulvskog

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

59	+
ALDE	Anneli Jäätteenmäki, Valentinas Mazuronis, Ulrike Müller, Frédérique Ries, Nils Torvalds
ECR	Jørn Dohrmann, Arne Gericke, Julie Girling, Urszula Krupa, Rupert Matthews, Bolesław G. Piecha, Jadwiga Wiśniewska
EFDD	Eleonora Evi, Piernicola Pedicini
GUE/NGL	Matt Carthy, Anja Hazekamp, Josu Juaristi Abaunz, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen
NI	Zoltán Balczó
PPE	Pilar Ayuso, Ivo Belet, Birgit Collin-Langen, Angélique Delahaye, Christofer Fjellner, Jens Gieseke, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Peter Liese, Norbert Lins, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Stanislav Polčák, Annie Schreijer-Pierik, Renate Sommer, Ivica Tolić, Adina-Ioana Vălean
S&D	Guillaume Balas, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Seb Dance, Elena Gentile, Jytte Guteland, Karin Kadenbach, Jo Leinen, Olle Ludvigsson, Jens Nilsson, Gilles Pargneaux, Pavel Poc, Gabriele Preuß, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Marita Ulvskog, Damiano Zoffoli
VERTS/ALE	Marco Affronte, Margrete Auken, Bas Eickhout, Benedek Jávor, Michèle Rivasi, Davor Škrlec

1	-
ENF	Mireille D'Ornano

2	0
ENF	Jean-François Jalkh, Bernard Monot

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE

Priėmimo data	23.11.2017
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 34 -: 1 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Mercedes Bresso, Rosa D'Amato, John Flack, Iratxe García Pérez, Michela Giuffrida, Krzysztof Hetman, Ivan Jakovčić, Marc Joulaud, Constanze Krehl, Sławomir Kłosowski, Martina Michels, Iskra Mihaylova, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Konstantinos Papadakis, Stanislav Polčák, Monika Smolková, Maria Spyrali, Ruža Tomašić, Monika Vana, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Daniel Buda, Viorica Dăncilă, Raffaele Fitto, Elena Gentile, John Howarth, Ivana Maletić, Demetris Papadakis, Dimitrios Papadimoulis, Bronis Ropė, Damiano Zoffoli, Milan Zver
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Olle Ludvigsson

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

34	+
ALDE	Ivan Jakovčić, Iskra Mihaylova, Matthijs van Miltenburg
ECR	Raffaele Fitto, Sławomir Kłosowski, Ruža Tomašić
EFDD	Rosa D'Amato
GUE/NGL	Martina Michels, Younous Omarjee, Dimitrios Papadimoulis
PPE	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Daniel Buda, Krzysztof Hetman, Marc Joulaud, Ivana Maletić, Andrey Novakov, Stanislav Polčák, Maria Spyraiki, Milan Zver, Lambert van Nistelrooij
S&D	Mercedes Bresso, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Elena Gentile, Michela Giuffrida, John Howarth, Constanze Krehl, Olle Ludvigsson, Demetris Papadakis, Monika Smolková, Damiano Zoffoli,
VERTS/ALE	Bronis Ropė, Monika Vana

1	-
NI	Konstantinos Papadakis

1	0
ECR	John Flack

Naudojami sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė